

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: "Miasto bez Boga"- kościoły w starej części Nowej Huty

czas trwania: 4 godziny, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień trudności: bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Gdy po II wojnie światowej zaczęła powstawać Nowa Huta, w myśl socjalistycznych założeń w tym "robotniczym mieście" nie miało być kościoła. Jednakże Nowa Huta choć administracyjnie jest najmłodszą dzielnicą Krakowa nie powstała w próżni, lecz na znajdujących się w tym miejscu wioskach. Odzwierciedlenie tego zderzenia przeszłości z nowoczesnością, znaleźć można wśród znajdujących się w tej najstarszej części dzielnicy kościołach. Pośród nich bowiem znajdują się zarówno zabytkowe, wielowiekowe świątynie jak i te będące przykładem nowoczesnej architektury sakralnej.

Zwiedzanie nowohuckich kościołów zaczynamy od drewnianego kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela i Matki Boskiej Szkaplerznej na terenie dawnej wsi Krzesławice. Kościół ten pochodzi z XVII w., ale co ciekawe w tym miejscu znajduje się od roku 1986 kiedy to przywieziony został z Jawornik koło Myślenic. Następną świątynią na trasie jest kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej powstały w latach 80 XX w., potocznie zwany kościołem "na Szklanych Domach" (tak też nazywa się osiedle na którym się znajduje), nazwa źródło ma w niezwykłym, szklanym dachu świątyni. Opiekę duszpasterską sprawuje tu zakon Cystersów. Z Cystersami związane są również dwie kolejne świątynie na trasie: niewielki, drewniany kościół św. Bartłomieja oraz opactwo cystersów znajdujące się w Mogile. Przy klasztorze Cystersów znajdują się ogrody wraz z ołtarzem, na który mszę świętą podczas swojej pielgrzymki w 1979 roku.

Udając się dalej Aleja Jana Pawła II docieramy do Czyżyn, gdzie znajduje się kościół pw. św. Judy Tadeusza, wybudowany na początku XX w. przez ówczesnego proboszcza Mogiły księdza Józefa Zastawniaka. Kolejne dwa kościoły na trasie są związane ze sobą w pewien sposób. Są to kościół pw. Matki Boskiej Królowej Polski, zwany Arką Pana - od dachu w kształcie Arki oraz kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Łączy je bowiem obrona Krzyża w 1960. Pierwotnie kościół w Nowej Hucie miał stanąć, gdzie obecnie znajduje się kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa i to właśnie tam doszło do starć ludzi z oddziałami milicyjnymi. Nie wybudowano wówczas świątyni w tym miejscu, udało się to dopiero parę lat później i nieco dalej - gdy powstała Arka Pana.

Jednak niewielki plac w sąsiedztwie Teatru Ludowego, pamiętający walkę ludzi o kościół przez lata pozostawał pusty. Cekał na kościół. W 1996 rozpoczęto budowę kościoła Najświętszego Serca Pana Jezusa, a w w roku 2007 przy świątyni stanął Pomnik Krzyża Nowohuckiego. Odbite są w nim dłonie ludzi - jako symbol ludzkich rąk, broniących krzyża w 1960 roku oraz fragmenty gazet, w których pisano o tym wydarzeniu. Ostatnią świątynią na trasie nowohuckich kościołów jest kościół pw. Matki Boskiej Pocieszenia, powstały w 1999 roku, w którym opiekę duszpasterską sprawuje zakon księży Pallotynów. Po zwiedzeniu tylu świątyń na stosunkowo niedużym obszarze można stwierdzić, że socjalistyczne założenia nie zostały zrealizowane.

Program wycieczki

Kraków

Kościół św. Jana Chrzciciela i Matki Boskiej Szkaplerznej

Kościół, który od roku 1986 można oglądać w tym miejscu, powstał w Jawornikach koło Myślenic w latach 1633-1648. Został tu przeniesiony po tym, jak w 1983 roku doznał sporych uszkodzeń. Było to zastępcze rozwiązanie, gdyż ówczesne władze nie chciały się zgodzić na budowę nowego kościoła na terenie Nowej Huty. Kościół miał być załączkiem skansenu, ale niestety nic z tego nie wyszło. Świątynia jest typową, barokową, jednonawową konstrukcją zrębową pokrytą gontem. Drewniana wieża to wynik prac restauracyjnych, przez jakiś czas w Jaworniku kościół miał wieżę kamienną. Wewnątrz znajduje się odrestaurowany ołtarz i częściowo zachowane oryginalne polichromie. Część wyposażenia jest oryginalna - z czasów powstania obiektu.

50°04'52"N 20°03'22"E | na mapie:A

Kraków

Kościół Matki Boskiej Częstochowskiej

Kościół został zaprojektowany przez dr. inż. Krzysztofa Dygę oraz mgr. inż. Andrzeja Nasfetera. Budowa została rozpoczęta w 1984 roku i przypadła na ciężki okres dla budownictwa sakralnego. Instrukcje oficjalnych czynników władzy państwowej blokowały dostawy materiałów

budowlanych. Mimo tego budowa szła do przodu. W dniu 09.10.1987 roku wmurowano kamień węgielny w fundamente świątyni. Kamień wyjęto z Grobu św. Piotra, został poświęcony przez Jana Pawła II. Projekt kościoła zakładał wykonanie konstrukcji dachu w postaci żelbetowej. Na wniosek prof. Romana Ciesielskiego z Politechniki Krakowskiej z pomocą mgr. inż. Zdzisława Marca zamieniono konstrukcję dachu na stalową. Dach obejmuje 2/3 objętości całej świątyni i jest elementem charakterystycznym budowli. Cały obiekt ma 36 metrów wysokości. Budowę kościoła zakończono w 1994 roku i zużyto w tym czasie ok. trzy miliony cegieł i po 400 ton stali zbrojeniowej i konstrukcyjnej. Wnętrze kościoła jest surowe i spokojne, dzięki przeszklonej częściowo konstrukcji dachu jest bardzo dobrze oświetlone. Dzwonnica posiada trzy dzwony, z czego największy waży 1650 kg (bez łożyska i serca).

50°04'32"N 20°02'43"E | na mapie:B

Kraków

Kościół z XV w.

Drewniany kościół Nawiedzenia Pańskiego i św. Bartłomieja Apostoła, późnogotycki (1466, przebudowany 1587, 1760). Kościół został wybudowany przez Cystersów dla ludności Mogiły. W tamtym czasie nie wpuszczano do kaplicy zakonnej ludności cywilnej, tą kaplicą był dzisiejszy murowany kościół w Mogile. Wiemy, że kościół wybudowany został w 1466 r., ponieważ na drewnianym portalu znajduje się napis cieśli Macieja Mączki, który podaje tę właśnie datę.

Wnętrze jest ozdobione rokokową polichromią nieznanego autora, a ołtarz główny jest iluzjonistyczny z obrazem patrona kościoła św. Bartłomieja. Po prawej stronie w kaplicy mamy ołtarz św. Anny Samotrzeć i Matki Bożej Różańcowej, a bliżej prezbiterium Matki Bożej z Dzieciątkiem. Z drugiej strony Matki Bożej bolesnej i św. Izydora - patrona rolników.

50°03'55"N 20°03'06"E | na mapie:C

ponownie w 1708 r., a w 1712 r. zawaliło się sklepienie nawy głównej. Odbudowano je w formie kolebkowej z lunetami. W 1780 r. przebudowano fasadę zachodnią wraz z kruchtą na styl barokowy wg projektu Franciszka Moslera z Opawy. W czasie II wojny światowej klasztor został zajęty przez wojska niemieckie. W następnych latach wielokrotnie odnawiany i konserwowany.

(opis: mrogow84)

50°03'51"N 20°03'14"E | na mapie:D

Kraków

Opactwo cystersów w Mogile

Klasztor cystersów i Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Wacława

Opactwo cystersów w Krakowie-Mogile ufundowane zostało w 1223 r. przez biskupa krakowskiego Iwona Odrowąża. Najazd Mongołów spustoszył miejsce budowy w 1241 r. W lutym 1260 r. wojska mongolskie Burundaja zdewastowały klasztor i wymordowały część mnichów. W 1266 r. stało już zasklepienie prezbiterium razem z flankującymi je bliźniaczymi kaplicami oraz wschodnie skrzydło klasztoru (dom mnichów).

Taką świątynię konsekrował w maju tego samego roku Jan Prandota, biskup krakowski. Na uroczystości byli obecni książę Bolesław Wstydlivy wraz z żoną Kunegundą (Kingą), późniejszą świętą.

W II połowie XIII w. wzniesiono zachodnie skrzydło opactwa (dom konwersów) oraz ściany transeptu i częściowo nawy głównej i naw bocznych. W połowie XIV w. z inicjatywy króla Kazimierza Wielkiego dokończono budowę murów naw, oraz podwyższono mury prezbiterium i transeptu, całość nakryto sklepieniami. W klasztorze przebudowano krużganki. W połowie XV w. nieopodal południowo-wschodniego rogu klasztoru wzniesiono dom opacki.

Opactwo mocno ucierpiało w pożarach w roku 1447 i 1473, odbudowane staraniem opata Marcina Matyspaska ok. 1474 r. Wtedy też odnowiono krużganki, skrzydło południowe klasztoru oraz wzniesiono mury obronne wokół klasztoru i wzmocniono je basztami. W 1505 r. wymieniono sklepienie nawy głównej kościoła. Ok. 1569 r. rozbudowano dom opacki łącząc go z klasztorem.

21 XI 1587 r. na terenie opactwa obozował Maksymilian III Habsburg wraz ze swymi wojskami. W latach 1655-57 klasztor był okupowany, grabiony, dewastowany a na koniec podpalony przez wojska szwedzkie pod wodzą generała Paula Würtza. Odbudowany ok. 1670 r. staraniami opata Jana Kazimierza Denhoffa. Spłonął

Kraków

Kościół pw. św. Judy Tadeusza w Czyżynach

Kościół pw. św. Judy Tadeusza znajduje się w Czyżynach - części Nowej Huty. Budowę kościoła rozpoczęto w 1936 roku, kiedy to ksiądz Józef Zastawniak, proboszcz w Mogile, otrzymał zadanie utworzenia nowej parafii. Budowę kościoła w stanie surowym zakończono w 1939 roku, a poświęcenia dokonał kardynał Adam Sapięha w 1942 roku.

50°04'23"N 20°00'46"E | na mapie:E

Kraków Arka Pana

W założeniach władz PRL-u Nowa Huta miała być najbardziej socjalistycznym miastem przemysłowym w Polsce, bez miejsca dla Boga. Miejscowi katolicy musieli chodzić na msze do oddalonego o 5 km kościoła w Raciborowicach, ale nie osłabli w swej wierze i nie rezygnowali z tradycji. W ciągu kilkunastu lat liczba wiernych wzrosła do ponad 90 tys. W 1957 r. władze wydały pozwolenie na utworzenie nowej parafii, ale dwa lata później decyzję cofnęły. Walka o świątynię dla Nowej Huty trwała aż do 1965 r., kiedy to dzięki wstawiennictwu kardynała Karola Wojtyły uzyskano zgodę na jej budowę.

W 1967 r. rozpoczęto prace budowlane. Pierwszą łopatę wbił w ziemię kardynał Wojtyła. Autorem projektu był Wojciech Pietrzyk, który wzorował się na słynnej kaplicy Notre Dame du Haut w Ronchamp. Świątynia przy ul. Obrońców Krzyża 1 przypomina kształtem wielką łódź zwieńczoną masztem - krzyżem, dlatego o tym kościele Matki Bożej Królowej Polski mówi się najczęściej po prostu Arka Pana. Podobnie jak całą dzielnicę, budowali go własnymi rękami mieszkańcy - bez użycia ciężkiego sprzętu i nowoczesnych technologii, gdyż żadna z państwowych firm nie chciała pomóc. Elewację zdobi około 2 mln kamieni otoczków, przywiezionych przez parafian z okolicznych rzek i strumieni.

Wystrój wnętrza jest uważany za jeden z najlepszych projektów w kraju. W tabernakulum umieszczono kamień

pochodzący z księżycy - dar amerykańskich kosmonautów dla papieża Pawła VI, który sprezentował go potem nowohuckiej parafii. Katolicy z Holandii i Belgii przekazali 8 dzwonów, obecnie noszących imiona osób związanych z Arką Pana. W przedsionku podziemnej kaplicy, zwanej Kaplicą Pojednania, stoi figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem wykonana z kul, które zostały wyjęte z ran żołnierzy walczących o klasztor na Monte Cassino. Męczeństwo Polaków podczas II wojny światowej symbolizują również Piety Polskie - rzeźby zaprojektowane przez podhalańskiego twórcę A. Rzęsę.

50°05'06"N 20°01'45"E | na mapie:F

Kraków Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa - Kraków Nowa Huta

Kościół wybudowano w latach 1996-2001 wg projektu Krzysztofa Ingardena. Ten sam architekt projektował szklany krzyż, który znalazł się przy ołtarzu papieskim na Błoniach w czasie wizyty Jana Pawła II w 2002 roku. Krzyż znajduje się teraz wewnątrz kościoła.

50°04'46"N 20°02'07"E | na mapie:G

Kraków

Kościół pw. Matki Boskiej Pocieszenia

sobota 24 sierpnia 2024 21:17:02

Parafia pw. Matki Boskiej Pocieszenia znajduje się przy ulicy Bulwarowej w Krakowie. Kościół ten jest przykładem nowoczesnej architektury sakralnej, bowiem jego budowa rozpoczęła się w 1999 roku. Opiekę duszpasterską nad parafią sprawuje zakon księży pallotynów, którzy prowadzą również pobliską szkołę podstawową. Przy kościele znajduje się krzyż, który znajdował się przy ołtarzu na Błoniach Krakowskich podczas VI pielgrzymki do ojczyzny Jana Pawła II w 1997 roku.

50°05'02"N 20°02'23"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): skrzacik13, Prosiaczek, , fot. K. Chojnacki, skrzacik13, chrispu, Prosiaczek, skrzacik13

Trasa dodana przez: skrzacik13

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:

miniprzewodnik

